SFJBG301

Gwerthuso ansawdd gweithgareddau sy’n mynd i’r afael cham-drin domestig a thrais rhywiol

Trosolwg

Mae’r safon hon yn ymwneud â’ch gallu i fonitro a gwerthuso ansawdd gweithgareddau, mentrau a rhaglenni gwaith sy’n ceisio mynd i’r afael â cham-drin domestig a thrais rhywiol, a all gynnwys y cymorth sy’n cael ei ddarparu i unigolion.

Fel rhan o’r safon hon, bydd disgwyl i chi gynnwys unigolion yn y broses fonitro a gwerthuso, ynghyd ag unrhyw gydweithwyr ac asiantaethau eraill sy’n ymwneud â’r gwaith sy’n cael ei fonitro.

Meini prawf perfformiad

Rhaid i chi allu:

1. nodi amcanion cytunedig ar gyfer gweithgareddau eich sefydliad sy'n mynd i'r afael â cham-drin domestig neu drais rhywiol
2. dewis meini prawf i werthuso deilliannau ac allbynnau gweithgareddau y mae eich sefydliad yn eu darparu i unigolion
3. nodi dulliau i fonitro cynnydd yn erbyn amcanion a gweithgareddau sy'n mynd i'r afael â cham-drin domestig neu drais rhywiol
4. monitro'r gweithgareddau a'r cymorth y mae eich sefydliad yn eu darparu i unigolion, yn unol â dulliau a meini prawf cytunedig
5. nodi materion sy'n effeithio ar gynnydd gweithgareddau a chymorth i unigolion, yn unol â dulliau monitro a meini prawf gwerthuso cytunedig
6. mynd i'r afael â materion a nodwyd sy'n effeithio ar gynnydd gweithgareddau, yn unol â pholisïau a gweithdrefnau'r sefydliad
7. archwilio amgyffredion unigolion am ansawdd y cymorth sy'n cael ei ddarparu gan eich sefydliad
8. cefnogi pobl eraill sy'n ymwneud â chyflwyno gweithgareddau a rhaglenni i roi adborth ar gynnydd yn erbyn yr amcanion cytunedig
9. cyfathrebu â phobl eraill mewn ffyrdd sy'n cydnabod arbenigedd a chyfraniad pobl eraill ac sy'n cydnabod eu rôl
10. gydag eraill, adolygu'r deilliannau a gafwyd o weithgareddau gydag unigolion yn unol ag amcanion, dulliau monitro a meini prawf gwerthuso cytunedig
11. archwilio'r deilliannau a gyflawnwyd gydag unigolion yn erbyn amcanion a meini prawf gwerthuso cytunedig
12. nodi camau gweithredu a dulliau yn y dyfodol i fynd i'r afael â materion a effeithiodd ar lwyddiant gweithgareddau
13. darparu gwybodaeth i bobl eraill am weithgareddau effeithiol, gan gynnwys: • amlinellu natur a diben y gweithgareddau
    • pam a sut y cyflawnodd gweithgareddau eu hamcanion
14. defnyddio gwybodaeth am weithgareddau effeithiol i gytuno ag eraill ar sut y gellid gwella gweithgareddau yn y dyfodol
15. cynnal cofnodion cywir a chyfredol yn unol â pholisïau a gweithdrefnau'r sefydliad
16. cynnal cyfrinachedd yn unol â gofynion deddfwriaethol a pholisïau a gweithdrefnau'r sefydliad

Gwybodaeth a dealltwriaeth

Mae angen i chi wybod a deall:

1. gofynion cyfreithiol, sefydliadol a pholisi sy’n berthnasol i’ch rôl chi, i rôl pobl eraill yn eich sefydliad ac i’r gweithgareddau sy’n cael eu cyflawni
2. y canllawiau, y polisïau a’r gweithdrefnau lleol a chenedlaethol perthnasol sydd ar gael a sut a phryd y dylid troi atynt
3. yr ystod o asiantaethau a gwasanaethau y gallech weithio gyda nhw
4. sut mae gwasanaethau asiantaethau a sefydliadau eraill yn perthyn i’r gwasanaethau y mae eich sefydliad chi yn eu darparu
5. beth yw cam-drin domestig a thrais a cham-drin rhywiol, a pha mor gyffredin ydyw yn eich cymuned leol
6. arwyddion o gam-drin a’r dulliau y mae camdrinwyr yn eu defnyddio i ennill grym a rheolaeth
7. gwahanol ymatebion i drawma a’u heffaith
8. sut mae croestoriadedd yn effeithio ar brofiad unigolyn o wasanaethau
9. mathau o wybodaeth a chymorth y mae pobl sydd wedi’u heffeithio gan gam-drin domestig neu drais rhywiol yn eu ceisio
10. ffynonellau gwybodaeth a chymorth sydd ar gael i bobl sydd wedi’u heffeithio gan gam-drin domestig neu drais rhywiol
11. mentrau cenedlaethol a lleol perthnasol a’u heffaith ar fonitro gwasanaethau i fynd i’r afael â cham-drin domestig a thrais rhywiol yn eich cymuned
12. pwysigrwydd monitro a gwerthuso effaith gweithgareddau sy’n anelu at fynd i’r afael â cham-drin domestig a thrais rhywiol
13. dulliau o fonitro a gwerthuso gweithgareddau perthnasol, gan gynnwys ffactorau allweddol i’w hystyried
14. pwysigrwydd cynnwys unigolion, cydweithwyr ac asiantaethau eraill mewn gweithgareddau
15. dulliau o sicrhau bod pobl eraill yn ymwneud â monitro a gwerthuso
16. sut i osod amcanion a meini prawf i werthuso llwyddiant gweithgareddau sydd wedi’u hanelu at fynd i’r afael â cham-drin domestig a thrais rhywiol
17. ffynonellau gwybodaeth berthnasol sy’n briodol i fonitro gweithgareddau sy’n anelu at fynd i’r afael â cham-drin domestig a thrais rhywiol, a sut i gael at y rhain
18. dulliau o wirio a chadarnhau’r wybodaeth sy’n angenrheidiol
19. sut i wahaniaethu rhwng tystiolaeth a welwyd yn uniongyrchol, tystiolaeth o ffynonellau dibynadwy ac adroddiadau ail-law

20. sut i hyrwyddo llwyddiant gweithgareddau a rhaglenni ar gyfer mynd i’r afael â cham-drin domestig a thrais rhywiol
21. pwysigrwydd rhannu arfer effeithiol gyda phobl eraill a dulliau o gyflawni hyn

Geirfa

Cam-drin Domestig
Unrhyw ymddygiad neu batrwm o ymddygiad rheolaethol, ymddygiad gorfodaethol, ymddygiad bygythiol, trais neu gamdriniaeth rhwng pobl sy’n 16 oed neu’n hŷn sydd, neu a fu, yn bartneriaid clos neu’n aelodau teulu, ni waeth beth yw eu rhywedd neu eu rhywioldeb.

Gall y cam-drin gynnwys, ond nid yw’n gyfyngedig i, gyfuniad o gam-drin seicolegol, corfforol, rhywiol, ariannol ac emosiynol.

Mae’r diffiniad hwn hefyd yn cynnwys trais ar sail ‘anrhydedd’ fel y’i gelwir, anffurfio organau cenhedlu benywod a phriodas dan orfod. Mae plant hefyd yn cael profiad o gam-drin domestig pan fyddant yn dyst i gam-drin domestig.

Croestoriadedd
Natur gysylltiedig categoreiddiadau cymdeithasol fel hil, dosbarth a rhywedd, yr ystyrir eu bod yn creu systemau gwahaniaethu neu anfantais sy’n gorgyffwrdd ac sy’n gyd-ddibynnol

Dull dan arweiniad anghenion
Ffordd o weithio i sicrhau bod y cymorth sy’n cael ei gynnig i rywun sy’n cael profiad o gam-drin domestig yn cael ei gynnig ar sail eu hanghenion a’i fod yn adeiladu ar eu cryfderau a’r adnoddau sydd ar gael iddynt. Mae’n cydnabod y wybodaeth sydd ganddynt am yr unigolyn sy’n defnyddio camdriniaeth. Gyda’r hawliau, gall y sawl nad yw’n cam-drin feithrin ei annibyniaeth, dod dros y trawma a gafodd a chael ei fywyd yn ôl, a dod o hyd i newid sy’n para.

Pobl mewn perygl
Unigolyn y diffinnir bod arno angen gofal, cymorth neu amddiffyniad arbennig oherwydd oedran, anabledd, risg cam-drin neu esgeulustod

Cam-drin Rhywiol
Ymddygiad rhywiol digroeso gan un person tuag at berson arall. Mae hwn yn aml yn cael ei gyflawni trwy rym neu trwy gymryd mantais ar y person arall. Defnyddir y term hwn yn gyffredinol pan fydd yr ymddygiad rhywiol yn rheolaidd neu’n digwydd dros gyfnod estynedig.

Ymosodiad Rhywiol
Unrhyw ymddygiad rhywiol digroeso nad yw person wedi cydsynio iddo. Gall hyn

amrywio o drais i voyeuriaeth i orchestu, i gyffwrdd digroeso dros neu o dan ddillad.

Trais Rhywiol
Yn debyg o ran ei natur i gam-drin rhywiol, ond defnyddir y term hwn yn fwy aml i ddisgrifio digwyddiadau byr neu unigol, megis ymosodiad rhywiol gan ddieithryn.

Dull seiliedig ar gryfderau
Dyma ddull gweithio gydag unigolion sy’n cydnabod eu cryfder i oresgyn eu profiadau

Ystyriol o Drawma
Ymagwedd at ymyriadau iechyd a gofal sydd â’i sail mewn deall bod amlygiad i drawma’n gallu effeithio ar unigolyn. Bydd ymarferwyr yn gweithio mewn ffyrdd nad ydynt yn ailachosi trawma yn anfwriadol i’r unigolyn, ac mae pwyslais ar ddiogelwch, dewis, cydweithrediad a grymuso’r cleient.

Gwerthuso ansawdd gweithgareddau sy'n mynd i'r afael cham-drin domestig a thrais rhywiol

Datblygwyd gan	Skills for Justice
Fersiwn rhif	3
Dyddiad cymeradwyo	26 Mai 2023
Dyddiad Adolygu Dangosol	28 Mai 2028
Dilysrwydd	Ar hyn o bryd
Statws	Gwreiddiol
Sefydliad cychwynnol	Skills for Justice
RCU gwreiddiol	SFJBG301
Galwedigaethau perthnasol	Gweithiwr Lloches, Gweithiwr Argyfwng, Cynghorydd Annibynnol Trais Domestig (IDVA)
Cyfres/Set	Atal a mynd i'r afael â cham-drin domestig a thrais rhywiol
Geiriau Allweddol	rhywiol; unigolyn; monitro; gwerthuso; ansawdd; rhaglenni; mentrau; gwasanaethau; gweithgareddau